

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI NA
TERENIE GMINY BLEDZEW W 2023r.**

BLEDZEW 2024r.

I. PRAWNE UWARUNKOWANIA ANALIZY

1. Cel opracowania

Nadrzędnym celem opracowanej analizy jest weryfikacja technicznych i organizacyjnych możliwości systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Bledzew.

2. Podstawa prawna analizy

Obowiązek prawny opracowania analizy wynika z art. 3. ust. 2 pkt. 10. oraz z art. 9tb. ust. 1. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), który obliguje gminy do sporządzenia corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na podstawie danych z półrocznych sprawozdań podmiotów odbierających odpady, danych od prowadzącego punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. CHARAKTERYSTYKA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W GMINIE BLEDZEW

1) Prawne uwarunkowania gospodarki odpadami w Gminie Bledzew

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od dnia 01.07.2013r Gmina Bledzew przejęła wszystkie obowiązki związane z odbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, na terenie swojej właściwości terytorialnej.

1.1 Metoda ustalenia i wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Powyzsza ustawa (art. 6k. ust. 1. pkt. 1) daje gminom prawo wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, który następuje w drodze uchwały rady gminy. Zgodnie z uchwałą Nr XLI/346/22 Rady Gminy Bledzew z dnia 29 listopada 2022r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty (Dz. Urz. woj. lubuskiego z 2022r poz. 2540), opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bledzew powstającymi na nieruchomościach zamieszkałych stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz ustalonej stawki opłaty. Zgodnie z w. w. uchwałą, stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 27,00 zł od osoby miesięcznie. Jednocześnie w przedmiotowej uchwale, określono stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku stwierdzenia niewypełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnej zbiórki odpadów, która wynosi 54,00 złote miesięcznie od osoby.

1.2 Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z art. 6m ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022r. poz. 2519 ze zm.), właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do wójta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych.

Obowiązek złożenia deklaracji na poziomie gminnym oraz jej wzór obowiązujący od 2020 r. ustanowiły zapisy uchwały Rady Gminy Bledzew Nr XV/108/20 z dnia 11 lutego 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej. (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2020 r. poz. 525)

W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana (art. 6m ust. 2. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

1.3 Zwolnienie z opłaty z tytułu kompostowania bioodpadów

Zgodnie z postanowieniami uchwały nr XV/106/20 Rady Gminy Bledzew z dnia 11 lutego 2020r. w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2020r poz. 523) , każdy właściciel nieruchomości, kompostujący wytworzone bioodpady w kompostowniku przydomowym ma prawo skorzystać z częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Powyższa stawka zwolnienia z opłaty została zmieniona uchwałą nr XLIII/373/23 Rady Gminy Bledzew z dnia 27 lutego 2023r. w sprawie zmiany uchwały nr XV/106/20 Rady Gminy Bledzew z dnia 11 lutego 2020r. w sprawie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady. Zgodnie z zapisami przedmiotowej uchwały, stawka zwolnienia z opłaty wynosi 3,00 zł miesięcznie, od obowiązującej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2) Pozbywanie się odpadów komunalnych

Stosownie do treści art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz do §2 ust. 1. regulaminu utrzymania czystości i porządku, właściciele nieruchomości zostali zobowiązani do wyposażenia ich w pojemniki służące do gromadzenia odpadów komunalnych.

2.1 Częstotliwość odbioru odpadów

Zgodnie z obowiązującym w 2023r. §6 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bledzew przyjętego uchwałą Nr XLII/357/22 Rady Gminy Bledzew z dnia 29 grudnia 2022r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bledzew, przyjęto następującą częstotliwość odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości:

Z nieruchomości zamieszkałych, objętych gminnym systemem odbioru odpadów:

- a) z obszarów zabudowy zagrodowej, i jednorodzinnej, zgodnie z harmonogramem i zawartą umową, tj.:
 - niesegregowane odpady komunalne (pozostałe po segregacji) – co 14 dni;

- odpady gromadzone selektywnie jak: papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale i odpady wielomateriałowe, – jeden raz w miesiącu;
 - bioodpady – co 14 dni;
- b) z obszarów zabudowy wielolokalowej, na której odpady są gromadzone w pojemnikach zbiorczych o pojemności min. 1000 l, zgodnie z harmonogramem i zawartą umową, tj.:
- niesegregowane odpady komunalne (pozostałe po segregacji):
 - co 14 dni - w okresie od stycznia do marca oraz od listopada do grudnia;
 - co 7 dni - w okresie od kwietnia do października;
 - odpady gromadzone selektywnie jak: papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne i metale i odpady wielomateriałowe, – jeden raz w miesiącu;
 - bioodpady:
 - co 14 dni - w okresie od stycznia do marca oraz od listopada do grudnia;
 - co 7 dni - w okresie od kwietnia do października;
- c) pozostałe odpady, które można poddać segregacji przyjmowane są co najmniej jeden raz w miesiącu w gminnym punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;

2.2 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Stosownie do wymagań ustanowionych art. 3. ust. 2. pkt. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w Gminie Bledzew utworzono Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). W 2023r. w punkcie selektywnej zbiórki odpadów raz w miesiącu (w każdą ostatnią sobotę miesiąca w godz. 8:00 – 15:00) mieszkańcy mogli bezpłatnie oddać niżej wymienione odpady:

- a. odpady niebezpieczne,
- b. przeterminowane leki i chemikalia,
- c. odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- d. zużyte baterie i akumulatory,
- e. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- f. meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- g. zużyte opony,
- h. odpady tekstyliów i odzieży,
- i. odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych
- j. farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze

3) Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu

Przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakładają na gminy obowiązek osiągnięcia w poszczególnych latach 2021–2035 określonych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu. Przedmiotowy poziom wymagany do osiągnięcia za 2023r wyniósł min. 35%.

Zgodnie z opracowanym sprawozdaniem wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, osiągnięty przez Gminę Bledzew poziom

przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wyniósł 17,59%. Zgodnie z powyższym, osiągnięty poziom jest niższy od poziomu wymaganego o 17,41 %.

Realny wpływ na osiągnięte przez gminy poziomy recyklingu ma Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21.12.2021 w sprawie szczegółowych warunków zaliczania masy odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi. Od 01.01.2022 r. każdy recykler zobowiązany jest wykazywać wyłączenie masy odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi po odliczeniu zanieczyszczeń zgodnie z zasadami w/w rozporządzenia odsyłającego się do decyzji Komisji 2005/270/WE z dnia 22 marca 2005 r. W związku z powyższymi przepisami, do wyliczenia osiągniętych poziomów recyklingu nie są brane pod uwagę odpady opakowaniowe przekazane do recyklingu, a tylko te finalnie poddane recyklingowi.

III. TECHNICZNO-ORGANIZACYJNY I FINANSOWY ASPEKT SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W GMINIE BLEDZEW

1) Liczba mieszkańców gminy

Według informacji uzyskanych z ewidencji ludności prowadzonej przez Urząd Stanu Cywilnego Gminy Bledzew, na dzień 31.12.2023 roku liczba ludności Gminy Bledzew wynosiła 4.037 osoby. Liczba osób zamieszkałych, według danych wynikających ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wg stanu na dzień 31.12.2023 r. wynosi 3.264 os.

Różnica w liczbie ludności uzyskanej z ewidencji ludności USC (os. zameldowane), a wynikającą ze złożonych deklaracji (os. zamieszkujące) wynika przede wszystkim z faktu podejmowania nauki poza miejscem stałego zameldowania przez uczniów i studentów, a także z częstych migracji zarobkowych, związanych z czasową lub stałą zmianą miejsca zamieszkania poza granicami gminy.

2) Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

W 2023r. nie stwierdzono przypadków właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych, w następstwie czego gminna powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

3) Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych

Art. 9e ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399), stanowi iż, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, a zmieszanych odpadów komunalnych

bezpośrednio do instalacji komunalnej. Przy czym, zgodnie z art. 3 ust.1 pkt 21 z ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach, przez przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Gmina Bledzew należy do Celowego Związku Gmin CZG-12 w Długoszynie. Przedmiotem działalności związku jest prowadzenie instalacji zajmującej się zagospodarowaniem odpadów pochodzących z terenów gmin członkowskich.

Podstawowymi elementami Instalacji przetwarzania Odpadów Komunalnych w Długoszynie są:

- 1) Hala sortownicza z linią do segregacji odpadów
- 2) Kompostownia do przetwarzania odpadów biodegradowalnych zebranych na terenie gmin członkowskich
- 3) Instalacja do biologicznego przetwarzania odpadów.

4) Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Aktualnie do najważniejszych potrzeb inwestycyjnych Gminy Bledzew w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, są konieczne do wykonania prace na terenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których należą: naprawa pokrycia dachowego pomieszczeń magazynowych, wymiana 2 bram magazynowych, budowa miejsca składowania.

Inwestycje wynikające z planu inwestycyjnego do Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, planowane do realizacji przez Celowy Związek Gmin CZG-12, do którego należy Gmina Bledzew na najbliższe lata to:

- 1) Rozbudowa składowiska w Długoszynie o kwaterę 1C i 2C,
- 2) Modernizacja składowiska obejmująca wykonanie instalacji oczyszczania odcieków składowiskowych,
- 3) Budowa układu odzysku gazu składowiskowego – modułu kogeneracji
- 4) Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne

5) Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Odpady komunalne wytworzone na terenie Gminy Bledzew w 2023 roku dzielą się na odpady odebrane przez podmiot odbierający odpady z terenów nieruchomości zamieszkałych (Tab.1), odpady odebrane przez inne podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej Gminy Bledzew z terenów nieruchomości niezamieszkałych (Tab. 2.) oraz na odpady dostarczone do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), których ilość przedstawiono w Tab. 3.

Tab. 1. Masa odpadów [w Mg] odebranych przez podmiot odbierający odpady z terenów nieruchomości zamieszkałych w 2023 roku.

Miesiąc	Rodzaj odpadów					
	20 03 01	15 01 02	15 01 07	15 01 01	20 02 01	20 03 07
	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	opakowania z tworzyw sztucznych	opakowania ze szkła	opakowania z papieru i tektury	odpady ulegające biodegradacji	Odpady wielkogabarytowe
styczeń	44,380	5,760	4,66	1,120	1,980	11,120
luty	44,080	3,080	7,100	1,960	2,500	0,120
marzec	52,160	6,620	5,180	1,300	3,360	0,000
kwiecień	50,040	6,640	6,120	1,460	4,120	0,000
maj	74,100	10,360	8,940	2,100	8,680	2,160
czerwiec	48,820	8,320	4,760	2,160	5,420	0,000
lipiec	53,340	7,700	6,700	1,980	5,180	21,040
sierpień	45,860	7,140	8,440	1,920	5,780	0,000
wrzesień	50,000	8,100	5,940	2,140	5,960	0,000
październik	82,780	9,700	7,000	2,320	10,300	19,220
listopad	50,380	5,820	6,280	1,700	8,960	0,000
grudzień	65,160	9,780	4,900	2,340	3,080	0,000
Łączna masa	661,100	89,020	76,020	22,500	65,320	53,660

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań podmiotów odbierających odpady za 2023r.

Tab. 2. Masa odpadów odebranych z terenów nieruchomości niezamieszkałych w 2023 roku.

Rodzaj odebranych odpadów		Masa w Mg
Kod Odpadu	Nazwa Odpadu	
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	177,730
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	22,595
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	9,734
15 01 04	Opakowania z metali	0,066
15 01 07	Opakowania ze szkła	2,020
20 01 33*	Baterie i akumulatory	0,363
20 01 35*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,049
20 01 36	20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,160
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2,500
RAZEM		215,217

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań podmiotów odbierających odpady za 2023r.

Tab. 3. Odpady zebrane w PSZOK w 2023r.

Kod odpadów	Nazwa	Masa w Mg
20 01 11	Tekstylia	2,640
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	44,820
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21; 20 01 23; 20 01 35	0,669
20 01 35*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	1,981
16 01 03	Zużyte opony	12,100
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	1,480
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,220
Razem		63,910

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z BDO.

4) Ilość zmieszanych odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

W 2023 r. w Gminie Bledzew zebrano łącznie 838,830 Mg odpadów zmieszanych o kodzie 20 03 01 z czego:

- 100% odebranych odpadów tj. 838,830 Mg poddano procesowi przetworzenia R12
- 0% odebranych odpadów przekazano do składowania

Z otrzymanej informacji od podmiotu prowadzącego instalację komunalną do przetwarzania odpadów wynika, że:

1. z ogólnej masy zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 przekazanych do przetworzenia w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów:
 - 59,67% odpadów – poddano biologicznemu przetwarzaniu w procesie D8 (frakcja 0–80mm),
 - 10,01 % odpadów – przekazano do składowania – proces D5 (balast posortowniczy 19 12 12) frakcja powyżej 80 mm
 - 0,57 % odpadów tj. – poddano recyklingowi surowców, w wyniku czego wyselekcjonowano:
 - 16,99 % odpadów o kodzie 15 01 02 (tworzywa sztuczne),
 - 12,74 % odpadów o kodzie 15 01 01 (makulatura),
 - 33,98 % odpadów o kodzie 15 01 04 (metale opakowaniowe),
 - 32,54 % odpadów o kodzie 19 12 02 (złom),
 - 3,75 % odpadów o kodzie 19 12 03 (złom),

2. Selektywnie zebrane odpady o kodzie 20 02 01 i 20 01 08 (odpady biodegradowalne) w 100% poddano recyklingowi (proces R3).
3. 40,13% selektywnie zebranych odpadów o kodzie 15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych) poddano recyklingowi.
4. Z selektywnie zebranych odpadów o kodzie 15 01 01 (opakowania papieru i tektury): 75,03% poddano recyklingowi.
5. Selektywnie zebrane odpady o kodzie 15 01 07 (opakowania ze szkła) w 82,0% poddano recyklingowi.
6. 23,38% odpadów wielkogabarytowych o kodzie 20 03 07 w wyniku procesu R12 poddano recyklingowi, w tym 6,9 % recykling złomu 19 02 02, 2,69% recykling tworzyw sztucznych i gumy 19 12 04, 13,79 recykling drewna 19 12 07.

5) Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, i recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 6r. ust 1aa. i 2. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach środki pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Ponadto pokrywane koszty funkcjonowania systemu mogą obejmować koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych; tworzenia i utrzymywania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; obsługi administracyjnej systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. Wysokość kosztów poniesionych na utrzymanie i obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Bledzew w 2022r. przedstawia Tab.4

Tab. 4. Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w Gminie Bledzew w 2023 r.

koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	828.482,70
koszty utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	12.916,27
koszty obsługi administracyjnej systemu	87.642,49
Koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	1.561,20
Całkowity koszt utrzymania systemu gospodarki odpadami	930.602,66

Źródło: Opracowanie własne.

Łączne wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023r. wyniosły: **1.035.049,72 zł**. Różnica między wpływami a wydatkami systemu gospodarowania odpadami wyniosła 104.447,06 zł.

Opracował:

INSPEKTOR

mgr Paweł Maślej

Zatwierdziła:

WOJCI GMINY

Małgorzata Musiałowska